

27.72x22.13	1	13	עמוד	מקור ראשון - כותרת	16.01.2015	46096746-2
התנועה המסורתית יזהר הס מנכל התנועה המסורתית - 24180						

בית חלומותיי

עו"ד יזהר הס, מנכ"ל התנועה המסורתית

אם זכות אבות ואמהות מעניקה תוקף יתר לטיעון מוסרי, הרי שאני מגייס גם אותה. אני בן דור עשירי בירושלים. לא רבים יכולים להת-נאות בייחוס כזה, ולא עשיתי דבר כדי לקבלו – רק נולדתי. מה מעניקה לי העובדה הזו בבואי לדרוש על הר הבית? שום דבר. זה באמת מזל, כי הר הבית אינו בית חלומותיי אלא בית סיוטיי. אני זוכר היטב את הבוקר ההוא, בראשית שנות השמונים, כשנחשפה המחתרת היהודית. זו הייתה רעידת אדמה. בין פעולות הטרור שתי כננה המחתרת היו פיצוץ כיפת הסלע ומסגד אלי'אקצא. אם חלילה היה מתגשם החלום הזה, ארץ חמדת אבות הייתה הופכת באחת לגיהנום. האם זה היה סיוט? מסויט לפחות מתעוררים. אני לא מאלו שחולמים לעלות ולהתפלל על הר הבית, אך אינני עיוור לשאיפה הלגי-טימית של רבים לעשות זאת. הופש הפולחן הוא זכות יסוד, וקיפוח זכויות יסוד הוא עניין רציני. גם אלה שגוזרים גזרה שווה בין זכותם של יהודים להתפלל על הר הבית לזכותן של

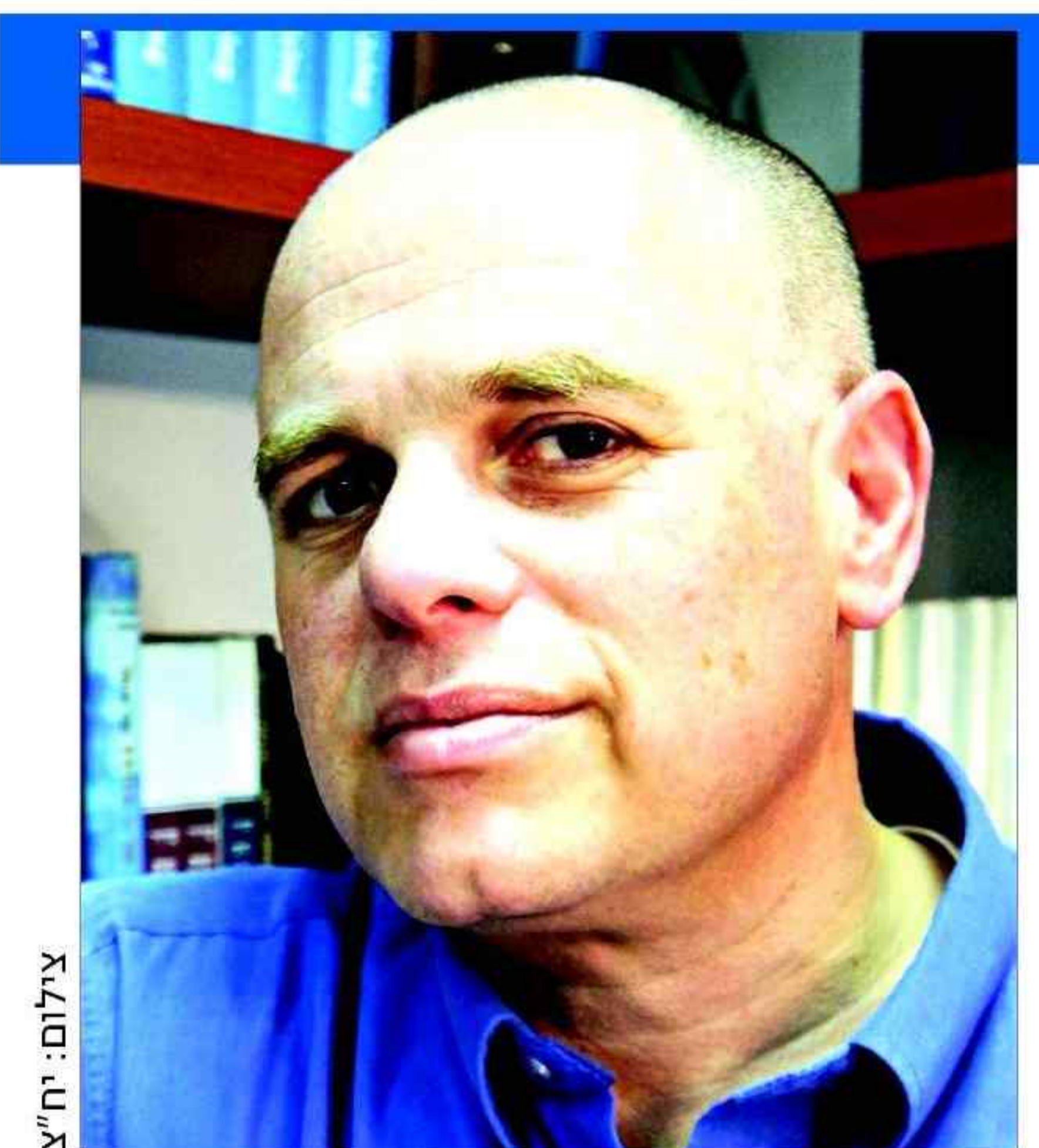
'נשות הכותל' להתפלל ברחבה צורקים לגמרי – מבחינה מהותית זה היינו הק. אלא שזכויות – אפילו זכויות יסוד – אינן בלתי מוגבלות. ניתן להתנות עליהן כדי להג-שים תכלית ראויה אחרת או לשם שימורה. הדבר נכון למשל במקרה של הזכות לחיים – כלומר, אם יש חשש סביר, בוודאות קרובה, שתיגרם שפיכות דמים, ניתן להתנות על חופש הפולחן. אני אף אחסוך לכם את השאלה שאפשר לשאול על דבריי: כן, זה יהיה תקף גם ל'נשות הכותל', אם וכאשר יהיה צורך בכך, חס וחלילה. אבל למה לנו פוליטיקה עכשיו? בואו נדבר הלכה. הציונות הרתית, הנוהה בימים אלה אחר הר הבית, מבצעת את אחד התרגילים המרהיבים ביותר מבחינת לוליינות הלכתית. דווקא אלה שידעו להסביר בגלגול עיניים שלא ניתן להקל בגיור כי זו הלכה, שנלחמו בח"כ אלעזר שטרן בחירוף נפש, שיצאו הוצף נגד הרב דוד סתיו המקל – שלא לדבר על האורתודוקסיה הלי-ברלית או על הזרמים שאינם אורתודוקסיים – הפכו את מה שהיה לפני שנים ספורות נחלתם

של בודדים בשולי המחנה הדתי לחיזיון נפרץ: חתנים, כלות, נערים בסנדליהם, רבנים וכמובן פוליטיקאים עולים להר. אגב, מעניין שמסירות הנפש האמונית הזו לא סייעה לציפי חוטבלי או למשה פייגלין בבחירות בליכוד. אכן, נפלאות דרכי האיל. כשהברון ארמונר רוטשילד עלה להר כתב לו הרב אברהם יצחק הכהן קוק: "לבי נחמץ מאוד מפני חילול השם של היותו במקום המקדש", והוסיף, בכינון ישיר לבטן הרכה של הנדבן הגדול: "פגיעה אחת בקדושת מקום בית היינו עולה על כל מיליונים של יישובים מעשיים". לגישה זו, שלפיה העלייה להר אסורה באיסור חמור לפי ההלכה, שותפים רבנים ציוניים: הרב

קוק האב והרב קוק הבן, הרבנים אביגדור נבני צל ויהושע נויבירט, וגם החרדים – מהרב יוסף שלום אלישיב ועד הרבנים שלמה עמאר ועוד בדיה יוסף. אז איך הפך מעשה שבעיניי אורתודורי קסיות רבות הוא כמעט כפירה לכוז בודיטון? התשובה היא אינטרס פוליטי. ניצול לא תמים של שאיפה דתית – לגיטימית, כאמור – שבשד מה מתברר שאפשר פתאום לכופף את ההלכה בפרשנותה האורתודוקסית. מבחינה השקפתית מדובר כאן ברפורמה; מבחינת פסיקת הלכה, שימוש ציני במתודולוגיית פסיקה קונסרבטי-בית שבחי היומיום נחשבת בעיני רבים מציבור העולים להר לצלם בהיכל.

אפשר לחלוק על המהלך הפוליטי הזה ואפשר להסכים עמו, אך צריך להיפרע אחת ולתמיד מהצביעות העוטפת אותו. אי אפשר לחלץ עגונות ששוועתן זועקת למרומים כי זה לא הלכתי; בלתי אפשרי להשיא ישראלים שאינם יהודים לפי ההלכה בפרשנותה הצרה, כי אחרת נפצל את עם ישראל; לגייר בקלות, שומו שמייים, זה רפורמי לגמרי. "אין למהר ולעשות שינויים בהלכה", יסבירו לנו, "הרי ההלכה היא מערכת ולא סעיף בודד. שינוי אחד עלול לערער את יסודות המערכת כולה, ולכן אין למהר לעשות אותו רק כי נראה שבימינו זה לא רלוונטי". מבולבלים? גם אנחנו. מה אומרים לנו כאן

הציונות הדתית הנוהה בימים אלה אחר הר הבית מבצעת את אחד התרגילים המרהיבים ביותר מבחינת לוליינות הלכתית. פתאום מתברר שאפשר לכופף את ההלכה בפרשנותה האורתודוקסית. מדובר כאן ברפורמה, בשימוש ציני במתודולוגיית פסיקה קונסרבטיבית שבחי היומיום נחשבת בעיני רבים מהעולים להר לצלם בהיכל

צילום: י"צ

בעצם? שבשביל גאולת ארץ ישראל מותר לכר פף הלכה, אך למען עם ישראל, למען נשים, למען מוגבלים שלא נספרים למניין ועוד – הסתגרו, צודקים שכמותם, צדוקים שכמותם, בדל"ת אמות של הלכה בפרשנותה הצרה, הדוקנית, הדקדקנית. אולי דווקא בהפוך על הפוך מגיעה להם מחמאה. בשביל הר הבית הם מוכנים לנטוש את מוסר אבותיהם ותורת אמותיהם ולפסוק כאחרוני הרפורמים – טוב, נו, הקונסרבטיבים.